

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
RT II 1993, 26, 76

Ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon

(õ) 17.02.2009

[Konventsiooni ratifitseerimise seadus](#)

Mitteametlik tõlge

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioon nr. 87
Vastuvõetud 9. juulil 1948. a.

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peakonverents,

kutsutud kokku Rahvusvahelise Töökü büroo haldusnõukogupoolt San Franciscos; tulnud kokku oma kolmekümne esimeseleistungjärgule 17. juunil 1948;

otsustanud konventsiooni kujul vastu võtta rea ettepanekuid ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitsekohta (istungjärgu päevakorra seitsmes punkt);

võttesarvesse, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirjaeesõna nimetab töötingimusi parandavate ja rahutagavate abinõude seas ühinemisvabaduse põhimõtetunnustamist;

võttesarvesse, et Philadelphia Deklaratsioon kinnitas veel kord, et sõna- ja ühinemisvabadus on pidevaks progressiks hädavajalikud;

võttesarvesse, et Rahvusvaheline Töökonverents võttis omakolmekümnendal istungjärgul ühehäälselt vastu põhimõtted, mis on rahvusvahelise regulatsioonialuseks;

võttesarvesse, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleeühines oma teisel istungjärgul nende põhimõtete gaja palus Rahvusvahelist Tööorganisatsiooni jätkatakõikvõimalikke jõupingutusi selleks, et võttavastu üks või mitu rahvusvahelist konventsiooni,

võtab 9. juulil 1948. a. vastu alljärgneva konventsiooni, mida võib nimetada «1948. aasta ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse konventsiooniks».

Iosa ÜHINEMISVABADUS

1. artikkel

Iga Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, kelle kohtakäesolev konventsioon kehtib, kohustub rakendama alljärgnevaidsätteid.

2. artikkel

Töötajail ja tööandjail on ilma igasuguste eranditeta õigus oma valikul eelneva loata ja üksnes vastava organisatsioonireeglite alusel moodustada organisatsioone ja nendega liituda.

3. artikkel

(1) Töötajate ja tööandjate organisatsioonidel on õigus väljatöötada oma põhikiri ja reeglid, valida täiestivabalt oma esindajad, korraldada juhtimist ja tegevust ning sõnastada tegevuskavad.

(2) Riigivõimud hoiduvad igasugusest sekkumisest, mis võiks seda õigust piirata või tõkestada selle seaduslikku rakendamist.

4. artikkel

Töötajate ja tööandjate organisatsioone ei või täitevvõimlialli saata ega keelustada.

5. artikkel

Töötajate ja tööandjate organisatsioonidel on õigus moodustada föderatsioone, konföderatsioone ja teisi taolisi organisatsioone ning nendega liituda; igal organisatsioonil, föderatsioonil ja konföderatsioonil on õigus liituda töötajate ja tööandjate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

6. artikkel

2., 3. ja 4. artikli sätted kehtivad töötajate ja tööandjate organisatsioonide, föderatsioonide ja konföderatsioonide kohta.

7. artikkel

Juriidilise isiku staatuse omistamine töötajate ja tööandjate organisatsioonidele, nende föderatsioonidele ja konföderatsioonidele ei tohi sõltuda asjaoludest, mis piiravad 2., 3. ja 4. artikli sätete rakendamist.

8. artikkel

(1) Käesolevas konventsioonis ette nähtud õiguste kasutamisel arvestavad töötajad, tööandjad ja nende erandorganisatsioonid, nagu muudki isikud või organiseerunud kollektiivid riigi seadusi.

(2) Riigiseadused ega nende rakendamine ei tohi halvendada käesolevas konventsioonis ette nähtud tagatist.

9. artikkel

(1) Rahvuslikud seadused või reeglid piiritlevad, mil määral kehtivad käesolevas konventsioonis ette nähtud tagatised sõjaväe ja politsei kohta.

(2) Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirja 19. artikli 8. lõike põhimõttele eimõjusta käesoleva konventsiooni ratifitseerimine ükskõik missuguse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liikme poolt tühtegi olemasolevat seadust, kohtuotsust, tava ega kokkulepet, mille alusel sõjaväelased ja politseinikud kasutavad käesoleva konventsiooniga tagatud ükskõik missuguseid õigusi.

10. artikkel

Käesolevas konventsioonis tähendab mõiste «organisatsioon» iga töötajate või tööandjate organisatsiooni, mis edendab ja kaitseb töötajate või tööandjate huve.

II osa ORGANISEERUMISÕIGUSE KAITSE

11. artikkel

Iga Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, kelle koht käesolevas konventsioonis kehtib, kohustub võtma vajalikke ja sobivaid meetmeid, mis tagavad töötajatele ja tööandjatele õiguse vabalt organiseeruda.

III osa ERISISULISED SÄTTED

12. artikkel

(1) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirja 35. artiklis (muudetud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirja 1946. aasta parandusaktiga) nimetatud territooriumide suhtes, välja arvatud muudetud artikli 4. ja 5. lõikes nimetatud territooriumid, saadab iga käesolevat konventsiooniratifitseeriv Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige Rahvusvahelise Tööbüroo peadirektorile koos ratifitseerimiskirjaga või võimalikult kohe pära ratifitseerimist avalduse, mis määrab kindlaks:

- territooriumid, mille suhtes ta kohustub rakendama konventsiooni tingimusmuudatusteta;
- territooriumid, mille suhtes ta kohustub rakendama konventsiooni tingimusmuudatustega, nimetades seejuures muudatuste üksikasjad;
- territooriumid, mille suhtes konventsioon ei ole rakendatav, nimetades neil juhtudel põhjused, mille tõttu seda rakendada ei saa;
- territooriumid, mille suhtes ta lükkab oma seisukohavõtu edasi.

(2) Käesoleva artikli 1. lõike punktides a ja b viidatud kohustused arvatakse ratifitseerimiskirja lahutamatuks osaks, millel on ratifitseeriv jõud.

(3) Iga Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige võib ajal oma pärasise avaldusega tühistada kõikoma varasemas avalduses esitatud piirangud või osa neistvastavalt käesoleva artikli 1. lõike punktidele b,c või d.

(4) IgaRahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige võib igal ajal, kui käesolev konventsioon kuulub 16. artikli sätetekohaselt denonsseerimisele, saata peadirektorile avalduse, mis muudab igas muus suhtes ära iga varasema avalduse tingimused jävaljendab praegust seisukohta võimalike eritingimustegaterritooriumide suhtes.

13. artikkel

(1) Olukorras,kus käesoleva konventsiooni sisu kuulub mitte-emamaaterritooriumi kohalike võimude kompetentsi, võibRahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, kes vastutabselle territooriumi rahvusvaheliste suhete eest, kooskõlastatultterritooriumi valitsusega saata selle territooriumi nimelRahvusvahelise Töobüroo peadirektorile avaldusekäesoleva konventsiooni tunnustmise kohta.

(2) Käesolevakonventsiooni sätteid tunnustava avalduse võib saataRahvusvahelise Töobüroo peadirektorile:
a) kaks või enam Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liiget –iga territooriumi suhtes, mis asub nende ühishalduses;

b) igarahvusvaheline võimuorgan, kes vastutab mingi territooriumihaldamise eest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni harta võimingil muul alusel – iga selletaolise territooriumi suhtes.

(3) RahvusvaheliseTöobüroo peadirektorile saadetud avaldused osutavad,kas konventsiooni sätteid rakendatakse nimetatud territooriumilmuudatusteta või muudatustega; kui avaldus osutab, etkonventsiooni sätteid rakendatakse muudatustega, esitataksenimetatud muudatuste üksikasjad.

(4) AsjasthuvitatudRahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, liikmed võiarahvusvaheline võimuorgan võivad igal ajal omapärasise avaldusega öelda täielikult või osaliselt lahti öigusest rakendada ükskõikmissuguses varasemas avalduses kindlaks määratud muudatust.

(5) AsjasthuvitatudRahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, liikmed võiarahvusvaheline võimuorgan võivad igal ajal, kuikäesolev konventsioon kuulub 16. artikli tingimustekohaselt denonsseerimisele, saata Rahvusvahelise Töobüroopeadirektorile avalduse, mis muudab igas muus suhtes ära igavarasema avalduse tingimused ja määrab kindlakskonventsiooni rakendamise praeguse seisukoha.

IVosa LÖPPSÄTTED

14. artikkel

Käesolevakonventsiooni ametlikud ratifitseerimiskirjad saadetakseRahvusvahelise Töobüroo peadirektorileregistreerimiseks.

15. artikkel

(1) Käesolevkonventsioon kohustab üksnes neid RahvusvaheliseTööorganisatsiooni liikmeid, kelleratifitseerimiskirjad on peadirektori juures registreeritud.

(2) Konventsioonjõustub kaksteist kuud pärast seda, kui kahe liikmeratifitseerimiskirjad on peadirektori juures registreeritud.

(3) Konventsioonjõustub iga liikme suhtes kaksteist kuud pärast temaratifitseerimiskirja registreerimist.

16. artikkel

(1) Käesolevakonventsiooni ratifitseerinud liige võib selle denonsseeridaRahvusvahelise Töobüroo peadirektorileregistreerimiseks saadetud aktiga kümne aasta möödumiselpäevast, mil konventsioon esmakordselt jõustus. Seesugunenonnsseerimine ei jõustu enne aasta möödumistregistreerimise päevast.

(2) Igaliige, kes käesoleva konventsiooni on ratifitseerinud ja kes eikasuta eelmises lõikes mainitud kümneaastase perioodimöödumisele järgnenud aastal denonsseerimisöigust,mis on ette nähtud käesolevas artiklis, kohustatakse veelüheks kümneaastaseks perioodiks, mille järel ta võibkäesoleva konventsiooni denonsseerida käesolevasartiklis ette nähtud tingimuste alusel pärast igakümneaastase perioodi möödumist.

17. artikkel

(1) RahvusvaheliseTöobüroo peadirektor teeb kõigileRahvusvahelise Tööorganisatsooni liikmetele teatavaks kõigiorganisatsiooni liikmete poolt temale saadetudratifitseerimiskirjade, avalduste ja denonsseeringuteregistreerimise.

(2) Teatadesorganisatsiooni liikmetele talle saadetud teisestratifikatsiooniskirjast, juhivad peadirektor organisatsiooniliikmete tähelepanu kuupäevale, millal konventsioonijõustub.

18. artikkel

Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektor saadab kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni harta 102. artikliga Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri registreerimiseks täielikud andmed kõigi ratifikatsiooniskirjade, avalduste ja denonsseerimisaktide kohta, mille ta kooskõlaseelnevate artiklite sätetega on registreerinud.

19. artikkel

Igaselle konventsiooni jõustumise järgse kümneaastase perioodi möödumisel esitab Rahvusvahelise Tööstööbüroo haldusnõukogu peakonverentsile aruande käesoleva konventsiooni toimimise kohta ja kaalub selle täieliku võimalise muutmise küsimuse konverentsi päevakorda võtmiseotstarbekust.

20. artikkel

(1) Kui konverents võtab vastu uue konventsiooni, mis täielikult või osaliselt muudab ära käesoleva konventsiooni, jakui uus konventsioon ei näe ette teisiti, siis:
a) uue, muudetud konventsiooni ratifikatsiooniskirjade liikme poolt toob sõltumata ülalnimetatud 16. artikli sätetest *ipso jure* kaasa käesoleva konventsiooni kohese denonsseerimise juhul kui uus, muudetud konventsioon on jõustunud;
b) päevast, mil uus, muudetud konventsioon jõustub, lakkab käesoleva konventsioon olemast liikmetele ratifikatsiooniskirjade avatud.

(2) Käesoleva konventsioon säilitab igal juhul jõu oma praegusel kujul ja sisus nende liikmete suhtes, kes on selle ratifikatsiooniskirjade, kuid ei ole ratifikatsiooniskirjade muudetud konventsiooni.

21. artikkel

Käesoleva konventsiooni inglise- ja prantsusekeelne tekst on võrdse jõuga.

Convention Concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organise

Convention No. 87 of the International Labour Organisation
Done on July 9, 1948

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at San Francisco by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-first Session on 17 June 1948;

Having decided to adopt, in the form of a Convention, certain proposals concerning freedom of association and protection of the right to organise, which is the seventh item on the agenda of the session;

Considering that the Preamble to the Constitution of the International Labour Organisation declares «recognition of the principle of freedom of association» to be a means of improving conditions of labour and of establishing peace;

Considering that the Declaration of Philadelphia reaffirms that «freedom of expression and of association are essential to sustained progress»;

Considering that the International Labour Conference, at its Thirtieth Session, unanimously adopted the principles which should form the basis for international regulation;

Considering that the General Assembly of the United Nations, at its Second Session, endorsed these principles and requested the International Labour Organisation to continue every effort in order that it may be possible to adopt one or several international Conventions;

adopts this ninth day of July of the year one thousand nine hundred and forty-eight the following Convention, which may be cited as the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948:

Part I
FREEDOM OF ASSOCIATION

Article 1

Each Member of the International Labour Organisation for which this Convention is in force undertakes to give effect to the following provisions.

Article 2

Workers and employers, without distinction whatsoever, shall have the right to establish and, subject only to the rules of the organisation concerned, to join organisations of their own choosing without previous authorisation.

Article 3

1. Workers' and employers' organisations shall have the right to draw up their constitutions and rules, to elect their representatives in full freedom, to organise their administration and activities and to formulate their programmes.

2. The public authorities shall refrain from any interference which would restrict this right or impede the lawful exercise thereof.

Article 4

Workers' and employers' organisations shall not be liable to be dissolved or suspended by administrative authority.

Article 5

Workers' and employers' organisations shall have the right to establish and join federations and confederations and any such organisation, federation or confederation shall have the right to affiliate with international organisations of workers and employers.

Article 6

The provisions of Articles 2, 3 and 4 hereof apply to federations and confederations of workers' and employers' organisations.

Article 7

The acquisition of legal personality by workers' and employers' organisations, federations and confederations shall not be made subject to conditions of such a character as to restrict the application of the provisions of Articles 2, 3 and 4 hereof.

Article 8

1. In exercising the rights provided for in this Convention workers and employers and their respective organisations, like other persons or organised collectivities, shall respect the law of the land.

2. The law of the land shall not be such as to impair, nor shall it be so applied as to impair, the guarantees provided for in this Convention.

Article 9

1. The extent to which the guarantees provided for in this Convention shall apply to the armed forces and the police shall be determined by national laws or regulations.

2. In accordance with the principle set forth in paragraph 8 of Article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation the ratification of this Convention by any Member shall not be deemed to affect any existing law, award, custom or agreement in virtue of which members of the armed forces or the police enjoy any right guaranteed by this Convention.

Article 10

In this Convention the term «organisation» means any organisation of workers or of employers for furthering and defending the interests of workers or of employers.

Part II

PROTECTION OF THE RIGHT TO ORGANISE

Article 11

Each Member of the International Labour Organisation for which this Convention is in force undertakes to take all necessary and appropriate measures to ensure that workers and employers may exercise freely the right to organise.

Part III MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 12

1. In respect of the territories referred to in Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation as amended by the Constitution of the International Labour Organisation Instrument of Amendment, 1946, other than the territories referred to in paragraphs 4 and 5 of the said Article as so amended, each Member of the Organisation which ratifies this Convention shall communicate to the Director-General of the International Labour Office with or as soon as possible after its ratification a declaration stating –

- (a) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied without modification;
- (b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;
- (c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;
- (d) the territories in respect of which it reserves its decision.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservations made in its original declaration in virtue of subparagraphs (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 16, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 13

1. Where the subject-matter of this Convention is within the self-governing powers of any non-metropolitan territory, the Member responsible for the international relations of that territory may, in agreement with the government of the territory, communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration accepting on behalf of the territory the obligations of this Convention.

2. A declaration accepting the obligations of this Convention may be communicated to the Director-General of the International Labour Office –

- (a) by two or more Members of the Organisation in respect of any territory which is under their joint authority; or
- (b) by any international authority responsible for the administration of any territory, in virtue of the Charter of the United Nations or otherwise, in respect of any such territory.

3. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with the preceding paragraphs of this Article shall indicate whether the provisions of the Convention will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the declaration indicates that the provisions of the Convention will be applied subject to modifications it shall give details of the said modifications.

4. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

5. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 16, communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Part IV FINAL PROVISIONS

Article 14

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 15

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 16

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciations shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 17

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.
2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 18

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding articles.

Article 19

At the expiration of each period of ten years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 20

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides,
 - (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 16 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
 - (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.
2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 21

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Õiend

Akti avaldamisandmed täiendatud, lisatud seosed ja ingliskeelne tekst.